



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

An, quando tacetur, plura subesse impedimenta? paragr. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

penfationis meminiffe, quia cum illa jam ceffaverit, impedit non preunitur Pontificem, ne ex nova rationabili causa novam difpenfationem, quafi requifitam ab illa nova causa, concedat; id enim non eft concedere plures difpenfationes fimul, fed pluries, difpenfationem, id eft, unam poft aliam, quod certe valde minus eft.

7. Inquires. In cafu, quo non ceffavit, & tamen fine ejus mentione impetretur fecunda, quandoquidem alterutra debet eſſe invalida, quænam illa erit, prior, an pofterior?

8. Refpondeo. Sanc. a putat invalidam fore priorem, quia Pontifex non intendit concedere pofteriorem, niſi priore excluſa, quam item jam renunciat Antonius, dum pofteriorem petit.

9. Verum ego non video, qua ratione Pontifex excluſat priorem, dum illius non recordatur, cum ex alia parte gratis dices Pontificem habere univerſalem voluntatem non concedendi pofteriorem, niſi intelligatur eſſe ab ipſo excluſa prior. Nec item video, qua ratione illam renunciat Antonius, quia nullum actum renunciationis facit, immo

etiam ſi faceret, nulla eſſet renunciatio, donec à Pontifice acceptaretur, ut de omni ſimili renunciatio docet idem Sanc. b

10. Melius ergo Caſtopalao e cum aliis ſuſtinet, invalidam fore pofteriorem, quia nunquam Pontifex intendit pofteriorem concedere, quando perſiſtit prior, ne tantam concedat libertatem, &c. ut dictum num. quinto.

11. Exemplum ſecundum. Titius impetravit difpenſationem de impedimento criminis ob uxoricidium. Deinde, commiſſo iterum eodem crimine, petit ſimilem difpenſationem de ſecundo uxoricidio, obligatum nẽ mentionem facere prioris difpenſationis?

12. Refpondeo. Obligatur ad ſub pœna nullitatis poſterioris difpenſationis. Ratio eſt, quia prior impedit Pontificem, ne ſecundo concedat, nam longè difficilius eſt, ſecundo delicto gratiam concedere, quam primo. Unde, ut videatur, an Pontifex verè velit concedere iterum, debet internoſcere, an antea, quid ſimile conceſſerit. Nam rectè monet Textus e Remiſſionem venie crimina, niſi ſemel commiſſa, non habeant. Intellige in ordine ad forum externum, & ad has extrin-

ſecas gratias à Principe concedi ſolitas: aliud enim eſt coram Deo pro verè pœnitente.

13. Filiucius, ſ postquam data doctrina meminit, qua ſcilicet difpenſatio prioris delicti explicari debeat in petitione poſterioris, addit hæc verba: (ſed hoc non puto receptum.) Certè voluiſſem, ut non tam jejune id dixiſſet, ſed confirmari validius, ut ego poſſem à mea reſolutione, aliqua tandem motu ratione, diſcedere.

14. Exemplum tertium. Sejus ligatus Voro Caſtitatis obtinuit difpenſationem, ut poſſet Matrimonium contrahere ſemel tantum. Contraxit: ſed mortua uxore, vult iterum uxorem ducere, & quia Vorum rediit, debet petere novam difpenſationem. Inquiro, ut hæc nova difpenſatio non ſit ſubreptitia, debetne mentionem facere prioris?

15. Refpondeo cum Caſtopalao, g eſſe g Caſtop. valde probabile, nequaquam debere. Ratio ducitur ex dictis m. 6.

16. Exemplum quartum. Cajus obtinuit difpenſationem ducendi quandam ſuam conſanguineam, ſed nunc dubium, ſeu ſcrupulus illi ſuboritur, an ea difpenſatio ſit, omnibus expenſis, legitima, quare ſupplicat denuo, ut ſibi diſpenſetur à Pontifice pro eadem conſanguinea, debetne prioris difpenſationis meminiffe?

17. Refpondeo. Non debet, h quia, ſi prior eſt valida, poſterior non eſt neceſſaria; ſi autem eadem prior eſt nulla, cum nulla nullum effectum habeat, perinde eſt, ac ſi impetrata non fuiſſet. Addit Sanc. i præſertim, quando poſterior impetranda non eſt amplior, quam prior.

§. III

Quando tacetur, plura ſubſeſſe impedimenta.

1. **P**Luribus impedimentis laborat Cajus, ne poſſit ducere Cajam: Eſt enim illius conſanguineus, eſt illius affinis, Voto item Caſtitatis aſtrictus, vel etiam habet impedimentum Criminis, vel eſt ex duplici ſtipite conſanguineus, vel ex duplici capite affinis, &c. Et interrogat, an ſimul hæc impedimenta proponere debeat Pontifici, an ſatis ſit de illis ſigillatim cum Pontifice agere, & diſtinctas obtinere de ſingulis difpenſationes?

Reſpon-

Respondeo. Probabilior em sententiam vocat Sanc. a quæ sustinet, satis esse sigillatim, quia nullibi positum est hoc onus exponendi simul omnia, cum satis sit, afferre causam, quæ persuadeat circa unam dispensationem, & hanc obtinere, & sic de aliis separatim, sicuti potest obtineri, & haberi Absolutio unius Excommunicationis, relicta alia, quam quis fortè etiam habet.

b Sanc. l. c. n. 2. Castropalaum d. 11. Suar. de legib. l. 6. c. 24. Pont. l. 8. c. 17. §. 4. G. Hurt. d. 29. diff. 6. Laym. Santay. ell. Dian. ap. Avers. q. 19. sec. 5. Ver. Oportet.
 2. Communior tamen, & probabilior sententia, & ab ipsa praxi ut habet Castropalaum, firmata docet, opus esse, ut exponantur omnia; nempe, ut Pontifex cognoscat qualitatem, & quantitatem gratiæ, quam concedit, ut nuper in simili dictum est. Non est igitur ratio, quasi non possit concedi una dispensatio sine alia; potest enim, sicuti de Absolutione excommunicationis dictum est, sed propter rationem jam dictam, cum certum sit, longè majorem gratiam fieri uni tibi, si Pontifex duo, vel tria impedimenta auferat, quàm si unum. Quare, si ex ignorantia non omnia exponantur, siue impedimenta non omnia sint vel dirimentia, debent simul Pontifici proponi.

3. Prædicta communis sententia temperatur tribus modis; Nam Primò, si unum impedimentum v. g. consanguinitatis, debet quidem à Pontifice dispensari, sed aliud potest alia via tolli, quam per dispensationem Pontificiam, quale est Votum Castitatis simplex, quod si non fuit post pubertatem ratificatum, potest per iritationem à parte tolli, vel quale est impedimentum à sponsalibus, quod potest mutuo consensu sponzorum auferri) tunc non erit tibi necesse hoc impedimentum alia via amovibile manifestare Pontifici; poteris enim consanguinitatem solam exponere, de quæ illa dispensationem obtinere, deinde verò, (poteras, & antea) Votum, vel sponsalia illis aliis viis à te tollere.

4. Quod, si velis, ut utrumque impedimentum tibi Pontifex dispense, utrumque simul aperire debes juxta nostram sententiam probabilior em nu. 2. explicatam. Et vides rationem? Ut utrumque dispense Pontifex (quæ est Major gratia) debet cognoscere simul utrumque, quo scilicet videat, an tantam gratiam velit concedere. At, quando ipse unum tantum impedimentum dispense (aliud enim alia via atius à te tollit) satis est, si

unum ipse cognoscat, quia ipse unam gratiam facit.

5. Scio, eundem Sanc. e docere; quando unum impedimentum est Votum, & aliud est alterius generis v. g. consanguinitatis, te posse separatim à Pontifice obtinere dispensationem Voti, non facta mentione consanguinitatis, & deinde obtinere dispensationem consanguinitatis, non facta mentione Voti, sed non contra, prius dispensationem consanguinitatis, & postea, Voti.

6. Scio Castropalaum d. distinguere, & docere, quando dispensatio unius impedimenti habet alium effectum, quàm habilem personam reddere ad Matrimonium, (qualis est dispensatio Voti Castitatis, quæ habet alios effectus v. g. non peccare contra Religionem fornicando, &c.) posse, tacito altero, separatim prius Voti dispensationem obtinere, & deinde dispensationem consanguinitatis, at non contra, prius consanguinitatis, & deinde Voti, quia dispensatio consanguinitatis tendit ad faciendam habilem personam ad Matrimonium, & ad nihil aliud, seu nullum alium effectum habet, nisi personam habilem ad Matrimonium facere.

7. Scio Coninck e alio modo distinguere, & docere, quando duo, vel plura impedimenta sunt, quodammodo ejusdem rationis facientia Majorem indecentiam in Matrimonio, ut sunt duæ consanguinitates, vel duæ affinitates, vel altera consanguinitas, altera affinitas, &c. Debere simul exponi Pontifici: At verò, quando sunt diversæ omnino rationis, qualia sunt cognatio, & Votum, non esse necesse simul exponere, nam, vel unius, vel alterius dispensatio (ait) obtineri, tacito altero ex his, poterit.

8. Scio, inquam hæc, quæ distinctius apud eosdem legi possunt, sed ego tibi, Lector, proposui viam tutam, & minus scrupulis obnoxiam, nempe, quando impedimentum, quod potest alia via tolli, illa alia via tollere intendis, non obligatis illius mentionem facere, at quando intendis, ut eadem via, id est, ut idem Superior utrumque tollat ad finem contrahendi Matrimonium, certè obligatis. Et ratio est jam dicta, quia tunc Superior majorem, & ampliorem gratiam concedit.

9. Temperatur Secundò, prædicta communis sententia. Nam, si fortè unum impedimentum includitur in alio, sufficet, si si solum

Solum hoc aliud explicetur: sed adverte, id in uno tantum casu posse contingere, ut cum Sanc. rectè notat *Aversa n.* nempe, si ualobores impedimento publicæ honestatis cum Berta v. g. ex eo, quòd habuisti Matrimonium ratum, vel sponsalia cum ejus olim vivente Sorore, & deinde exponas Pontifici aliud impedimentum affinitatis, quod cum eadem Berta contraxisti ex eo, quod Matrimonium consummasti cum eadem ejus Sorore. In hoc ergo unico casu satis erit, exponere Pontifici hoc impedimentum affinitatis ex consummato Matrimonio surgens, quia in hoc includitur dictum impedimentum ex Matrimonio rato, & ex sponsalibus, quæ certè supponuntur, præcessisse ad Matrimonium legitime consummatum. Quare, dum Pater illi dispensat, dispensat, & huic, & quando committit alicui, ut dispense in illo, committit, ut, & dispense in hoc. Alium casum similem non inveniri idem docent, nisi velis huc reducere, quando unus gradus conjunctionis includitur in alio. De quare infra c. 9. §. 2.

10. Temperatur Tertio. Nam, si occurrat adesse in aliquo duo impedimenta, alterum occultum v. g. affinitatis ex copula fornicaria, vel crimen, alterum publicum v. g. consanguinitatis, tunc ex benigna Pontificis mente nolentis hominem sua occulta crimina publicè manifestare, satis erit, petere *h* publicè (quod solet fieri per viam Datarie) dispensationem impedimenti publici v. g. dictæ consanguinitatis, tacito occulto, & deinde, secretè, (quod fit per viam Pœnitentiariæ) petere dispensationem occulti, v. g. dictæ Affinitatis, vel Criminis: Sed adverte, Pœnitentiario narrari debere publicum impedimentum, addendo, vel de illo impetratam, vel impetrandam esse ab eodem Summo Pontifice dispensationem.

§. IV.

Quando tacetur, Matrimonium fuisse contractum cum impedimento.

Petrus contraxit Matrimonium per verba de præsentì cum Maria ejus consanguinea, quare nulliter contraxit. Nunc, si ante consummationem, si postea, (quo pacto commisit incestum) polcità Pontifici *Tamburinus de Sacramentis.*

dispensationem hujus impedimenti, obligaturne exponere, se cum dicto impedimento contraxisse, vel consummasse?

2. Respondeo. Si cum scientia impedimenti contraxit (idem dic, si contraxit cum quocunque alio impedimento, ut putat *Aversa c.* cum Sanc. *d.* quicquid contrarium *c. Aversa* sentiat Henricus *e.*) debet exponere, sic se *l. c. sec. 6.* contraxisse, vel consummasse, secus nullam *d. Sanc. l. 8.* dispensationem recipiet. Ratio est, quia Tridentinum *f.* monet Pontificem, ne in hoc *ca. 24. n. 24.* su dispense, (hoc est, ut difficulter dispense) *Gr. alibi.* ad puniendam malam fidem ejus, qui sic *c. Henr. ll.* contrahere præsumpsit. Propter eandem *ra. cc. 3. n. 8.* rationem, si quis Matrimonium contraxisset *f. Trid. sess.* cum impedimento cognito, (quale etiam est *24. c. 5. de* impedimentu absentie Parochi, & Testium) *Ref.* sub spe facilioris dispensationis, debet etiam hanc spem declarare, quia multò magis Tridentinum vult, ut in eo casu non dispense. Et nota, explicandam Pontifici esse rem, sicuti se habuit, hoc est, malam fidem fuisse ex parte utriusque conjugis, vel fuisse ex parte unius tantum. Lege *Aversam, g.* quicquid in *g. Aversa* nuatur in oppositum apud Dianam *h* ubi *l. c. Ver. Ac* multa ad rem hanc. *si ex duob.*

3. At verò, si quis dictum Matrimonium *h* in facie Ecclesiæ contraxit bona fide cum *p. 10. rr. 11.* ignorantia impedimenti, poterit ejusmodi *ref. 44.* contractionem tacere, quia ejusmodi Matrimonium bona fide contractum dispensationi non nocet, nec difficiliorem eam reddit; immò, quia reddit faciliorem, consilium tibi do, ut illud exponas, nam sic facilius gratiam impetrabis. Verum adverte; Primò, quando ignorantia fuit crassa, quamvis sine temeritate, non posse te exponere positivè Matrimonium bona fide contraxisse; id enim tunc falsum esset, sed solum tibi nunc concederetur, posse negativè te habere, hoc est, te posse tacere, quia verè tunc non fuit contractum cum scientia, & præsumptione, quam præsumptionem, ac temeritatem vult punire Tridentinum.

Adverte Secundò, idem Tridentinum *i.* *Trid. sess.* velle, ut, qui Matrimonium contraxit cum *24. c. 5.* impedimento dirimente, non præmissis *de Ref.* denunciationibus, etiam si impedimentum is *matr. A-* ignorasset, isdem subiciatur pœnis. Quare *versal. c.* is explicare debet nullitatem sui Matrimo- *sec. 6. ini-* nii; quia, neglexisse denunciations, diffici- *lio.* liorem tunc reddit dispensationem.

Xx

§. V.